

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет педагогічної освіти і мистецтва
Кафедра педагогіки та менеджменту освіти
Факультет спеціальної освіти, психології і
соціальної роботи
Кафедра загальної та практичної психології

**Силабус навчальної дисципліни
«ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ»**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ОСВІТА Мова викладання – українська
Викладачі	Кучинська Ірина Олексіївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та менеджменту освіти Савіцька Ольга Вікторівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної та практичної психології
Профайл викладачів	http://ped.kpnu.edu.ua/kafedra-pedahohiky-ta-upravlinnia-navchalnym-zakladom/ http://kaf-psykholohii.kpnu.edu.ua/savytska-olha-viktorivna/
E-mail:	olha.savytska@kpnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться Кучинська Ірина Олексіївна - вівторок 14.00-15.00, кафедри педагогіки та управління навчальним закладом, платформа MOODLE. Савіцька О.В. щовівторка з 15.00 до 16.00, впродовж семестру в аудиторії та з використанням технологій дистанційного навчання Місце проведення: приміщення кафедри психології освіти (ауд.26) та сторінка курсу в MOODLE

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Педагогіка та психологія вищої освіти» належить до освітніх компонент загальної підготовки (обов'язкова) та увідповіднюється з освітньо-професійною програмою *Політологія* спеціальності С2 «Політологія» галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Педагогіка та психології вищої освіти» є важливою складовою підготовки фахівця до роботи науково-педагогічного працівника закладу вищої освіти. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: теорія, практика та історія формування освітнього процесу у закладі вищої освіти, діяльність і особистість викладача та студента в їх розвивальній педагогічній взаємодії. Передбачає формування у здобувачів вищої освіти розуміння особливостей системи професійної підготовки майбутнього викладача, що відображає загальну логіку професійного становлення спеціаліста, ключовими поняттями якої виступають «цілісний освітній простір» та «особистісна орієнтація освітнього процесу». Суттєвою частиною змісту дисциплін виступає обґрунтування специфіки форм і методів організації навчально-професійної діяльності студентів, логіки їх змістового та процесуального структурування, розкриття психологічних особливостей діяльності та особистості викладача,

психологічних особливостей взаємин у колективі викладачів і студентів.

Дієздатність теоретичного знання перевіряється при моделюванні конкретної форми освітнього процесу за фахом. При цьому магістрант вчиться обґрунтовувати самостійно розроблені моделі, доводити їх продуктивність, аналізувати елементи освітнього процесу, запропоновані іншими.

3. Мета та завдання курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої освіти» є формування компетентності у галузі психолого-педагогічного забезпечення освітнього процесу у закладі вищої освіти, теоретичних основ його організації та реалізації в практиці сучасного закладу вищої освіти.

Завдання: вивчення дисципліни є:

- оволодіння теоретичними основами освітнього процесу у ЗВО;
- з'ясування сутності нової освітньої політики в державі та основні напрями її реалізації в практиці професійної підготовки фахівця;
- розкриття сучасних підходів до технологізації освітнього процесу;
- оволодіння основами структурування елементів освітнього процесу у комплексі його смислової, змістової та технологічної сторін, а також аналіз рівня їх продуктивності;
- визначення пріоритетних напрямків особистісного та професійного саморозвитку на перспективу;
- інтеграція, систематизація, поглиблення психологічних знань про психологічні механізми підвищення ефективності організації освітнього процесу у закладі вищої освіти;
- вивчення умов забезпечення ціннісно-особистісного самовизначення науково-педагогічних працівників і студентів у педагогічній взаємодії;
- формування професійного мислення студентів, набуття ними досвіду творчого використання психологічних знань у розв'язанні конкретних завдань навчально-професійної та майбутньої науково-педагогічної діяльності

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких компетентностей:

- а) інтегральної: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у політичній сфері, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, із застосуванням фахових досліджень та/або здійснення інновацій.
- б) загальної компетентності: ЗК 01 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- б) спеціальної (фахової компетентності: СК 02 Спроможність здійснювати фахову педагогічну та /або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти.

4. Результати навчання

Очікувані результати навчання з дисципліни: Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у широких контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, розробляти необхідне для цього навчально-методичне та інформаційне забезпечення (ПРН 07); професійно виконувати політико-організаційні, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультаційні функції на регіональному та національному ринку праці (ПРН10)

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Педагогіка та психологія вищої освіти» здобувачі вищої освіти повинні: опанувати теоретичними основами освітнього процесу у закладі вищої освіти; розумітися на сутності сучасної освітньої парадигми в державі; розуміти суспільні вимоги до діяльності викладачів та студентів ЗВО; особливості системи професійної підготовки майбутнього фахівця; специфіку форм та методів організації навчально-професійної діяльності студентів; розуміти психологічні особливості студентського віку, технології

виховання студентства, виконувати функції куратора академічної групи ЗВО; опанувати базовими критеріями визначення рівня навчальних досягнень студента, ефективності навчального заняття; розуміти структуру особистості фахівця з вищою освітою; усвідомлювати психологічні особливості діяльності та особистості здобувачів вищої освіти і викладачів; психологічні особливості взаємин у колективі ЗВО.

трансформувати теоретичні знання на рівень відповідних практичних орієнтирів; аналізувати сутність стратегічних напрямів розвитку освіти в державі; моделювати конкретну форму навчального заняття з теми за фахом; визначати ефективність навчального заняття за комплексом базових критеріїв; психологічно обґрунтувати вимоги до освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця; використовувати професійно-профільних знань у педагогічній і науково-дослідницькій діяльності; аналізувати види діяльності студентів та використовувати психологічні чинники їх активізації; визначати рівень готовності студентів до професійної діяльності; формулювати цілі особистої діяльності, визначати її структуру для забезпечення високого професійного рівня; здійснювати самоаналіз та аналіз викладацької діяльності; володіння методами та прийомами організації навчальної та наукової діяльності здобувачів вищої освіти; застосувати професійно-профільних знань у виховній та організаційній діяльності (проведення тематичних вечорів та інших заходів); визначати і втілювати перспективи її розвитку; уміти ефективно працювати як особистість і як член команди, попереджувати конфлікти; вступати у наукові дискусії, демонструючи як наукові знання, так і власну позицію, демонструючи як наукові знання, так і власну позицію, вміти працювати на платформі модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (MOODLE), здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію.

5. Формат курсу

Стандартний курс (очний). Передбачає проведення лекційних і практичних занять. Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE та застосунків для проведення відеоконференцій.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	Денна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	«Політологія» спеціальності С2 «Політологія» галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини другого (магістерського) рівня вищої освіти.
Рік навчання/ рік викладання	перший /2026-2027 н.р.
Семестр вивчення	перший
Обов'язковий/вибірковий	обов'язковий
Кількість кредитів ЄКТС	3 кредитів ЄКТС
Загальний обсяг годин	90 год.
Кількість годин навчальних занять	30 год.
Лекційні заняття	16 год.
Практичні заняття	14 год.
Семінарські заняття	0 год.
Лабораторні заняття	0 год.
Самостійна та індивідуальна робота	60 год.
Форма підсумкового контролю	залік

7. Пререквізити і кореквізити курсу

Дисципліни-пререквізити: Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти.

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного / програмного забезпечення крім загальнонавчаних програм і операційних систем, однак можливе використання мультимедійного проєктора й ноутбука / персонального комп'ютера для супроводу лекційних занять, можливе також використання мобільних пристроїв (мобільний телефон та планшет) з підключенням до Інтернету для виконання завдань самостійної роботи, проходження тестування (поточний та модульний контроль). Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

Політика курсу

Відвідання занять. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять та консультацій від здобувачів вищої освіти очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://cutt.ly/aIqb9CF>) та етичних норм поведінки. Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом, на практичні заняття приходити попередньо підготовленими, за питаннями плану практичного заняття, виконавши всі передбачені планом практичного заняття завдання.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав теми, які були оцінені на навчальних заняттях оцінками 0,1,2,3, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР), самостійної роботи менше ніж на 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, то вважається, що він має академічну заборгованість за результатами поточного контролю і не допускається до складання іспиту. Всі пропущені заняття здобувач вищої освіти обов'язково відпрацьовує до завершення семестру. За відпрацьовані лекційні заняття оцінка не виставляється, за практичні заняття нараховуються бали від 4 до 12. Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем вищої освіти питань плану лекції. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань. Очікується, що здобувачі вищої освіти не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою, будуть дотримуватися правил техніки безпеки й охорони праці під час навчальних занять. Під час організації занять з використанням технологій дистанційного навчання очікується, що здобувач працюватиме на заняттях (з використанням платформ для відеоконференцій) з увімкненою вебкамою.

Письмові роботи. Очікується, що здобувачі вищої освіти виконають декілька видів письмових робіт (есе, творчі письмові роботи, модульні контрольні роботи). При їх виконанні здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися академічної доброчесності, виявляти творчість та дотримання вимог до змісту та оформлення письмових робіт.

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (Порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка), зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

У неформальній освіті:

— закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає

змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);

— підготовка конкурсної наукової роботи, тематика якої відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);

— призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, тематика якої відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В інформальній освіті:

— наявність наукової публікації, тематика якої відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється [«Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка \(нова редакція\)»](#) та Законом України [«Про академічну доброчесність»](#), [Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка \(нова редакція\)](#).

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика використання ІІІ. Використання генеративного ІІІ допускається виключно як допоміжного інструменту для пошуку ідей, тематичних матеріалів та додаткових джерел інформації (із обов'язковою верифікацією фактів за першоджерелами); лінгвістичного та стилістичного редагування тексту (перевірка граматики, корекція стилю, переклад). Подання згенерованого ІІІ тексту чи аналітичних даних як власних оригінальних розробок (есе, рефератів, результатів виконання практичних/лабораторних завдань, самостійних робіт тощо) кваліфікується як порушення академічної доброчесності. Роботи, виконані шляхом повного автоматичного копіювання згенерованого ІІІ тексту, до розгляду не приймаються. Здобувач несе персональну відповідальність за точність поданих даних. Роботи, що містять згенеровані ІІІ вигадані джерела, неіснуючі цитати або викривлені факти, оцінюються незадовільно. Використання будь-яких інструментів ІІІ під час заходів підсумкового, семестрового та поточного контролю (іспити, модульні контрольні роботи, самостійні письмові роботи та тестові завдання) суворо заборонено.

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі вищої освіти можуть послуговуватися бібліотекою університету та інтернетними ресурсами. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Комунікація з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час проведення лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть задавати викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу, за бажанням долучатися до роботи проблемної групи з психології та здійснювати наукові дослідження з психології під керівництвом викладача.

Викладач щотижня проводить консультації з дисципліни (офлайн і онлайн).

9. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	У тому числі					
		лекційні	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Педагогіка вищої освіти							
Тема 1.1 Загальні основи педагогіки вищої школи	9	2	2			5	
Тема 1.2. Методи та форми організації навчання у вищій школі	13	2	2			9	
Тема 1.3. Виховання у вищому навчальному закладі	13	2	2			9	
Тема 1.4. Науково-педагогічний працівник вищого навчального закладу	10	2	2			6	
Разом годин змістового модуля 1	45	8	8			29	
Змістовий модуль 2. Психологія вищої освіти							
Тема 2.1. Психологія вищої школи як галузь психологічної науки	6	1				5	
Тема 2.2. Психологія особистості та діяльності викладача закладу вищої освіти	8	1	2			5	
Тема 2.3. Психологічні особливості студентського віку	7	1	1			5	
Тема 2.4. Психологічні основи формування особистості майбутнього фахівця з вищою освітою	7	1	1			5	
Тема 2.5. Психологічні засади управління навчально-професійною діяльністю студентів	8	2				6	
Тема 2.6. Педагогічне спілкування та взаємодія у системі «викладач-студент»	9	2	2			5	
Разом годин змістового модуля 2	45	8	6			31	
Разом	90	16	14			60	

10. Методи навчання і форми оцінювання

Методи навчання: У процесі викладання освітнього компоненту використовуються такі методи навчання: лекція-презентація, проблемна лекція, лекція-бесіда, переконання, само/взаємооцінка, метод аналізу навчальної ситуації, метод опису, метод власного досвіду, квест, метод ротації, метод рольових/ділових ігор, дискусійний; мінідослідження з психології, аналіз психологічних ситуацій та ін.

Форми поточного та підсумкового контролю. Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь студентів відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю. Поточний контроль здійснюється на кожному занятті в межах змістового модулю, має навчальний характер, може проводитися в формі опитування, виконання практичних та тестових завдань. Проміжний контроль здійснюється з метою перевірки рівня засвоєння теоретичного і практичного матеріалу змістових модулів та передбачає виконання студентами завдань для модульного контролю.

Формами поточного контролю знань є *контроль під час практичних занять* (опитування, перевірка виконаного аналізу/самоаналізу особливостей окремих психічних, особистісних та соціально-психологічних явищ, обговорення розроблених здобувачами рекомендацій з розвитку окремих психічних феноменів та властивостей особистості студентів, саморозвитку, аналіз та обговорення висновків психодіагностики та самодіагностики, участь у групових бесідах, дискусіях, написання есе, підготовка презентацій, обговорення публікацій, аналіз психологічних ситуацій, перевірка правильності розв'язання психологічних задач та завдань та ін.), *виконання завдань самостійної роботи* (самостійне опрацювання рекомендованої літератури, ведення термінологічного словника, самодіагностика властивостей особистості і психічних явищ, опис її результатів та ін.).

Підсумковий контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи після закінчення вивчення кожного змістового модуля і заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни.

11. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється згідно з Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (<https://cutt.ly/ZZbguzW>) «Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція)». Дотримання академічної доброчесності регулюється Законом України «Про академічну доброчесність», Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція), Положенням про використання штучного інтелекту в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти:

Поточний і модульний контроль (100 балів)						Сума
Змістовий модуль 1 (50 балів)			Змістовий модуль 2 (50 балів)			
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	
20	20	10	20	20	10	100

Поточний контроль (40 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний 12.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, психолого-педагогічних фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	2	Здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику та інших джерелах інформації відповідь, некритично ставиться до знайденої інформації.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати педагогічні та психологічні ситуації на основі елементарних знань і навичок, використовуючи знання життєвої психології та педагогіки; виявляє окремі педагогічні та психологічні закономірності; робить спроби виконання завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості завдання за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями з педагогіки і психології вищої освіти, здатний виконати завдання за зразком; орієнтується в психологічних та педагогічних термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення педагогічних та психологічних понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником та іншими джерелами інформації, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати педагогічні ситуації та психічні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати наукові знання з педагогіки та психології під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами інформації, може сформулювати рекомендації з

		розвитку окремих психічних явищ та властивостей особистості, але з неточностями та неповно враховуючи вікові особливості.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими психологічними та педагогічними поняттями та категоріями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати психологічну та педагогічну термінологію; складати таблиці, схеми, робити загальні висновки з психодіагностичних досліджень та педагогічних спостережень, може сформулювати рекомендації з розвитку окремих психічних явищ та властивостей особистості спираючись на загальні закономірності психічного розвитку в певний віковий період.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє здійснювати психологічний та педагогічний аналіз ситуації, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати есе, повідомлення і обґрунтувати його положення, може сформулювати рекомендації з розвитку окремих психічних явищ та властивостей особистості, враховуючи закономірності психічного розвитку в певний віковий період.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом з педагогіки та психології вищої освіти, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати поведінку та діяльність студентів, здатен систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, вміє інтерпретувати результати педагогічних та психологічних досліджень та робити висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить педагогічні та психологічні поняття, категорії; формулює визначення; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; вміє формулювати рекомендації з розвитку окремих сторін особистості та психічного розвитку з врахуванням закономірності психічного розвитку в певний віковий період, має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями з педагогіки та психології вищої освіти, використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати вікові та індивідуальні особливості психічних процесів; робить аргументовані висновки при аналізі педагогічних та психологічних ситуацій та за результатами емпіричних досліджень; практично оцінює сучасні здобутки педагогічної та психологічної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи психічні явища, поведінку та

		діяльність студентів.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з педагогіки та психології вищої освіти, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, а також при розв'язуванні психологічних задач та аналізі педагогічних ситуацій; вміє знаходити необхідну інформацію та критично її аналізувати, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); формулювання узагальнених рекомендацій з психічного розвитку та професійного становлення особистості майбутнього фахівця, враховуючи закономірності вікової динаміки, за допомогою викладача може підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності, саморозвитку власної особистості; оцінювати різноманітні психічні явища, поведінку та діяльність інших.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію з педагогіки та психології вищої освіти для саморозвитку; займається науково-дослідною роботою з психології; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації, критично її аналізує; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувачу вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної роботи менше, ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються

бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Самостійна робота (20 балів)

Самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, попередню підготовку до практичних занять; виконання завдань і вправ в позааудиторний час; підготовку до обговорення окремих теоретико-практичних тем; аналіз та самоаналіз особливостей окремих психічних, особистісних та соціально-психологічних явищ; розробку рекомендації з розвитку окремих психічних феноменів та властивостей особистості студентів, саморозвитку; психодіагностику та самодіагностику окремих психічних феноменів та особистості; самостійне вивчення окремих теоретичних тем навчальної дисципліни; підготовку до написання модульної контрольної роботи; відвідування консультацій (згідно з графіком консультацій кафедри). Перевірку питань та завдань самостійної роботи, які здобувачі вищої освіти готують на практичні заняття, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, яка виставляється на практичному занятті.

За самостійну роботу студент може отримати до 10 балів за кожен модуль. При отриманні менше 6 балів за кожен модуль самостійна робота вважається не виконаною і студент отримує можливість її перескладати.

Критерії оцінювання відповідей студентів на питання самостійної роботи

Критерії	Бали
- свідоме, глибоке і повне засвоєння і розуміння програмного матеріалу; - виклад матеріалу логічний, послідовний, лаконічний, аргументований; - уміння аналізувати відповідні положення, поняття, твердження; - самостійне, творче застосування знань.	10 балів
- свідоме, з незначними помилками і прогалинами засвоєння програмного матеріалу; - деякі порушення логіки та послідовності відповіді; - самостійне репродуктивне застосування знань.	8-9
- механічне засвоєння програмного матеріалу з великими прогалинами; - порушення логіки та недостатня самостійність мислення. - репродуктивне застосування знань за вказівками викладача.	6-7
- фрагментарне засвоєння матеріалу з великими прогалинами; - відсутність самостійності, неспроможність виправити помилки при зауваженні чи додаткових запитаннях.	До 6 балів

Здобувачі вищої освіти, які за виконання завдань самостійної роботи отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання самостійної роботи на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота (40 балів)

Здобувачі вищої освіти повинні виконати 2 модульні контрольні роботи, кожна з яких оцінюється за 20-ти бальною шкалою.

Модульна контрольна робота виконується у текстовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи (менше

12 балів), а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульних контрольна робота складається з 3 завдань.

Отже, за контрольну роботу здобувач вищої освіти може отримати до 20 балів.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи (у формі відповідей на питання)

Оцінка відмінно (А) 20 балів. Студент повно та глибоко розкриває та грамотно викладає теоретичні питання, наводить приклади та робить оригінальні висновки, що віддзеркалюють його розуміння питання. При виконанні практичного завдання студент влучно застосовує системні знання програмового навчального матеріалу, переконливо обґрунтовує свої рішення, наводить приклади.

Оцінка дуже добре (В) 18-19 балів. Студент повно та глибоко розкриває та грамотно викладає теоретичні питання, надає оригінальні висновки, що віддзеркалюють його розуміння питання. Однак виявляються окремі неточності, несуттєві граматичні/стилістичні огріхи. При виконанні практичного завдання студент влучно застосовує узагальнені знання програмового навчального матеріалу, обґрунтовує свої рішення, наводить приклади.

Оцінка добре (С) 16-17 балів. Студент повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог, оригінальні висновки відсутні, виявляються неточності, граматичні/стилістичні огріхи, недбалість оформлення. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але рішення та приклади не досить обґрунтовані.

Оцінка задовільно (D) 14-15 балів. Студент поверхово розкрив теоретичні питання, приклади та висновки відсутні або недоречні. Виявляються суттєві неточності, граматичні/стилістичні огріхи, недбалість оформлення. При виконанні практичних завдань студент припускається помилок за рахунок недостатнього розуміння програмового матеріалу.

Оцінка задовільно (E) 12-13 балів. Студент розкрив окремі теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається значних помилок, не спроможний обґрунтувати відповідь.

Оцінка незадовільно (FX) 10-11 балів. Студент розкриває теоретичні питання уривчастими і логічно непов'язаними фрагментами, практичні завдання виконано з помилками або не виконано. Як правило, студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка незадовільно (F) до 10 балів виставляється студенту, у якого в роботі теоретичні питання не розкрито, практичні завдання не виконано. Такий студент не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

Залік – бали визначаються додаванням балів, отриманих за роботу на практичних заняттях, самостійну роботу та модульну контрольну роботу першого і другого змістового модулів і становить максимум 100 балів. При отриманні менше 60 балів студент отримує «не зараховано» і має можливість перескладати залік.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)»

(https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом

здобуття неформальної / інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://cutt.ly/LODbDIL>).

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗА РІЗНИМИ ШКАЛАМИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	зараховано
82-89	B (дуже добре)	
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Викладання навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та / або інформаційного / програмного забезпечення крім загальнонавчаних програм і операційних систем, однак можливе використання мультимедійного проєктора й ноутбука / персонального комп'ютера для супроводу лекційних занять, можливе також використання мобільних пристроїв (мобільний телефон та планшет) з підключенням до Інтернету для виконання завдань самостійної роботи, проходження тестування (поточний та модульний контроль). Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

13. Рекомендована література

Основна

Виноградова В.Є., Юрченко В.І. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти. Навч. посіб. 2-е вид. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 296 с.

Дуткевич Т.В., Савіцька О.В. Навчально-дослідницькі завдання з психології освіти: навчально-методичний посібник. Київ: КНТ, 2024. 342 с.

Кононова М.М. Психологічні детермінанти професійного розвитку та самоактуалізації особистості: кол. монографія / за наук. ред. М.М. Кононової. Полтава: 2022. 200 с.

Кучинська І.О. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський. Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2020. 292 с.

Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.

Мельничук Л. Б., Шкабаріна М. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навчально-методичний посібник Львів: «Новий Світ-2000», 2024. 266 с.

Прищак, М. Д., Залюбівська О. Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.

Додаткова

Дуткевич Т.В. Психологія конфліктності студентів педагогічних спеціальностей: монографія. Київ: КНТ, 2021. 240 с.

Дуткевич Т.В., Савіцька О.В., Панчук Н.П., Дідик Н.М. Психологічне забезпечення інноваційних процесів у закладі вищій освіти: *монографія*. Київ: КНТ, 2024. 160 с.

Кучинська, І. О., Гречановська, О. В., Атинян, А. О. Педагогічні стратегії розвитку соціальної відповідальності претендентів на освіту в контексті сучасних освітніх реформ. Педагогічна Академія: наукові записки, 2025. Вип.18.

Кучинська І. О., Усата О. Ю., Денека М. Т. Імплементация генеративних моделей штучного інтелекту в наукову діяльність здобувачів як чинник модернізації дослідницької підготовки в Україні. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2026. № 28. pp. 1-22.

Кучинська І.О., Чайковський П.О. Принципи акмеологічного підходу у забезпеченні ефективності управління системою професійної підготовки педагога. *Академічні візії*. 2025. Вип 48. С.1-9.

Педагогіка і психологія вищої школи. Методичні вказівки до самостійної роботи для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 016 «Спеціальна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти / Укладач С.В. Стеблюк. Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022. 42 с.

Савіцька О.В. Ставлення студентів до дистанційного навчання як показник його психологічної комфортності. *Габітус*. 2022. Вип. 35. С. 79-84.

Савіцька О.В. Модель управління розвитком професійної ідентичності. *Габітус*. 2025. Вип. 69. С.111-117.

Savitska, O., Nazarevych, V., Poliluieva, I., Kramchenkova, V., Kosianova, O., & Boreichuk, I. Neuropsychological Aspects of Coping with Stress in Children and Adults through Art Therapy REVISTA ROMANEASCA PENTRU EDUCATIE MULTIDIMENSIONALA, 2025. 17(2), 667-681.

14. Рекомендовані джерела інформації

<http://www.mon.gov.ua/> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України

www.lib.com.ua/ – електронна бібліотека

www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України ім. Вернадського

<http://www.harvard.edu/museums> – Бібліотека Гарвардського університету (США)

<https://ispp.org.ua/elektronna-biblioteka/> — електронна бібліотека Інституту соціальної та політичної психології Академії педагогічних наук України

<http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/> — репозитарій Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

<https://prometheus.org.ua> Prometheus – український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів;

<https://www.ed-era.com> EdEra – українська студія онлайн-освіти;

<https://coursera.org> – Coursera технологічна компанія, що працює в галузі освіти.

www.futurelearn.com — Browse Free Online Courses FutureLearn

pll.harvard.edu/catalog — Courses Harvard University